รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
โดยการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี องค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทำให้เกิดช่องว่าง (Gap) ของสมรรถนะอาชีพระหว่างโลกของอาชีพกับโลกของการศึกษา จึงต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับความต้องการของภาคผลิตและบริการหรือตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน สถานประกอบการ และตลาดแรงงาน
2. ให้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีรายวิชาและกิจกรรมที่หลากหลาย และเลือกเรียนตามความสนใจ
3. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา
4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา)

- **คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์** — มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตสาธารณะ มีมนุษยสัมพันธ์ เคารพกฎหมาย รักษาสิ่งแวดล้อม
- **ความรู้** — ความรู้ทางกฤษฎีและเทคนิคเชิงลึก รวมถึงภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีที่จำเป็น
- **ทักษะ** — ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะความปลอดภัย การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา บริหารจัดการ ประสานงาน
- **ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ** — ปรับตัวได้ แก้ปัญหาได้ ปฏิบัติงานตามแบบผลและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

INPUT (ปัจจัยนำเข้า)

- นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
- ความต้องการของตลาดแรงงาน/สถานประกอบการ
- ความร่วมมือกับสถานประกอบการและภาคีเครือข่าย
- ครูผู้สอนและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในสาขา
- องค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชา
  - จุดประสงค์รายวิชา
  - มาตรฐานรายวิชา
  - คำอธิบายรายวิชา
  - สมรรถนะรายวิชา
  - คำอธิบายผลรถนะรายวิชา

PROCESS (กระบวนการดำเนินงาน)

1. **ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน** — เก็บรวบรวมข้อมูลแนวโน้มเทคโนโลยีและสมรรถนะที่จำเป็น
2. **ประสานงานกับสถานประกอบการ** — ร่วมกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์และความต้องการกำลังคน
3. **วิเคราะห์ช่องว่างสมรรถนะ (Gap)** — เปรียบเทียบสมรรถนะของหลักสูตรเดิมกับความต้องการของตลาด
4. **พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ** — ปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้อง
5. **นำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน** — ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นสมรรถนะ
6. **ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง** — ประเมินผลการเรียนรู้และสมรรถนะผู้เรียน ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

OUTPUT (ผลผลิต)

หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุง

- ✓ รายวิชาเดิมที่ได้รับการปรับปรุง
- ✓ รายวิชาใหม่ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ
- ✓ แผนการจัดการเรียนรู้
- ✓ สื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้
- ✓ เครื่องมือวัดและประเมินผล

OUTCOME / IMPACT (ผลลัพธ์/ผลกระทบ)

ต่อครู
- มีความรู้และทักษะในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ต่อผู้เรียน
- มีสมรรถนะวิชาชีพตรงตามความต้องการตลาดแรงงาน
- มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- เลือกเรียนได้ตามความสนใจ มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง
- มีงานทำและประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ

ต่อสถานศึกษา
- มีหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับนโยบาย สอศ. และตลาดแรงงาน
- ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและความเชื่อมั่น
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ
- เป็นต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

วิธีประมวลผล

1. รวบรวมข้อมูลความต้องการกำลังคนจากสถานประกอบการและตลาดแรงงาน
2. วิเคราะห์ช่องว่างสมรรถนะระหว่างหลักสูตรเดิมกับสมรรถนะที่ต้องการ
3. ประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรจากจำนวนรายวิชาที่ปรับปรุง/พัฒนา
4. ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน
5. สรุปผลและนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงหลักสูตรในรอบต่อไป

ปัจจัยหรือสิ่งสนับสนุนที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- นโยบายและการสนับสนุนจาก สอศ.
- การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา
- ความร่วมมือจากสถานประกอบการและภาคีเครือข่าย
- ศักยภาพและความร่วมมือของครูผู้สอน
- กระบวนการวิเคราะห์สมรรถนะและการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบ
- การติดตามและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ชื่อบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่ให้การยอมรับ

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
- สถานประกอบการที่ร่วมพัฒนาหลักสูตร
- ภาคีเครือข่ายด้านวิชาชีพและตลาดแรงงาน (หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน)

การเผยแพร่แบบอย่างที่ดี

1. เผยแพร่รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะให้แก่ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการประชุมวิชาการ อบรม และเครือข่ายอาชีวศึกษา
3. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ สื่อออนไลน์ และเอกสารประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา
4. ใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาอื่น ๆ
5. ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สถานศึกษาเครือข่ายและสถานประกอบการ

เป้าหมายสูงสุด : ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมสู่การทำงานและสร้างคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ